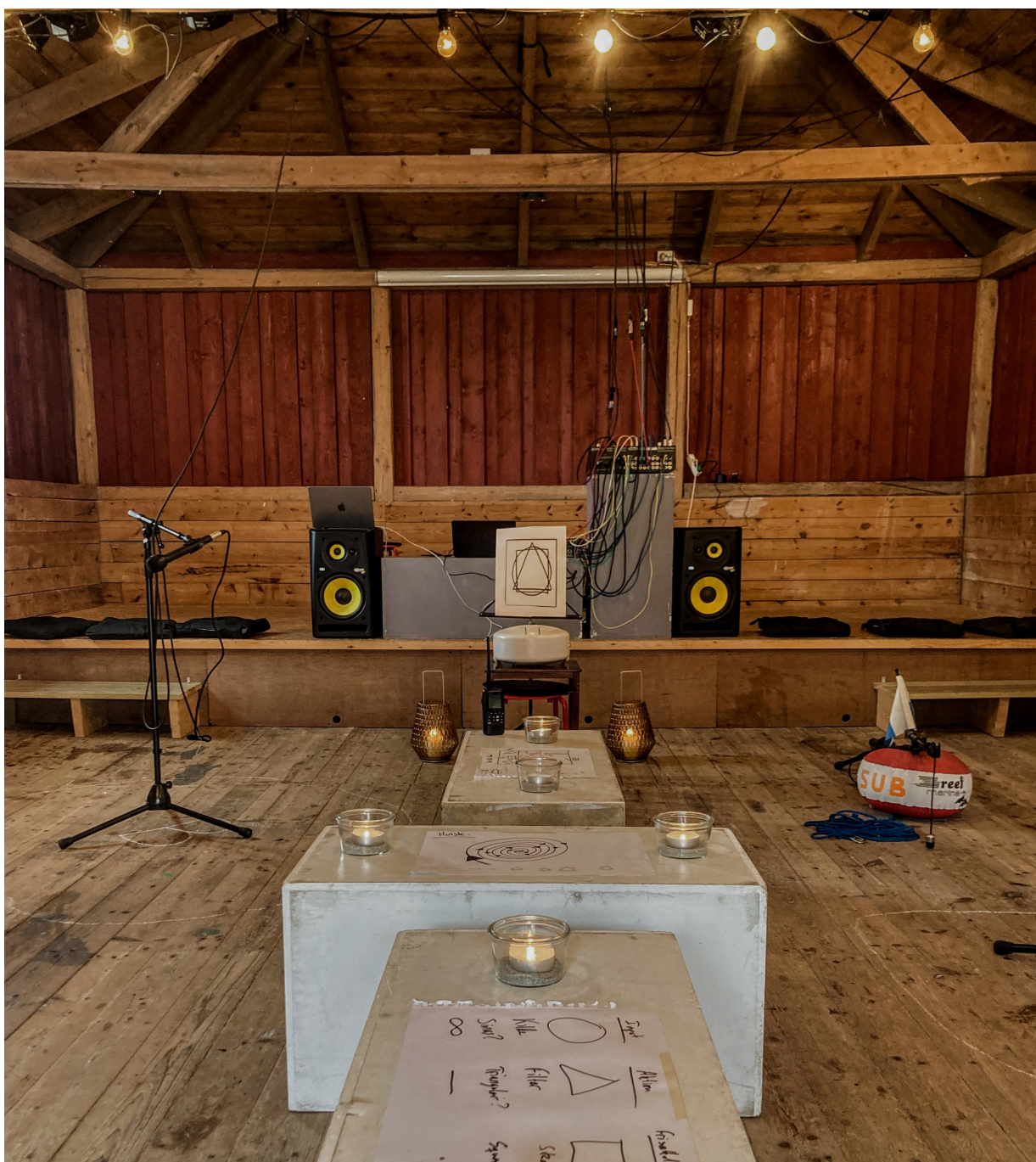

Lydtryk #1: Marstal Havn

Baggrund

Sociologen Hartmut Rosa (2021) taler om resonans som en særlig egenskab ved den menneskelige eksistens og vores sammenhæng med verden omkring os. Resonans er det der sker når vi er gensidige med den verden som omgiver os og kan som sådan ses som en videreudvikling af modernitetskritikkens fremmedgørelsestanke. Men resonans er jo egentligt et fysisk fænomen, særligt kendt fra akustikkens verden. Så er det muligt at gå den anden vej og, med udgangspunkt i fysikken, skabe et lydligt portræt af en resonant tilstedeværelse? Og på denne måde mediere fysikken over i en social eller humanistisk verdensanskuelse? Resonans forstås her som en karakteristik ved forskellige størrelses indbyrdes, bekræftende relation. En sitren mellem egenfrekvenser, hvis udsving skaber et fælles tredje der er uendeligt og bestandigt hinsides lineær kausalitet.

Et forhold uden tid.

Lydtryk #1

...er et eksperiment ud i disse spørgsmål. Paradokset mellem tidslighed og komposition søges udforsket ved at arbejde med sammenfaldet mellem grafisk tryk og lydlig komposition. At sammensætte enkeltdele i form og ramme for at frigøre det i en proces hvor man vha. et 'tryk' medierer materiale fra en verden over i en anden.

Lydtryk #1 blev afholdt som et processuelt værk i udstillingsrummet Det Røde Pakhus på Marstal Havn i august 2022. Værket var komponeret som éet langstrakt tryk der varede i hele udstillingsperioden. Som motiv var valgt et portræt af livet under vand i Marstal Havn. Havnens vekslen i lyde mellem ind- og udgående skibstrafik og den lokale marine biologi. Oprindeligt fordi der her er en parallel mellem den tilsyneladende, overfladiske havnelivs-idyl/ den hektiske aktivitet under vandoverfladen i forhold til erfaringer med at flytte til Ærø og bygge en tilstedeværelse op. Komponisten var tilstede under hele udstillingsperioden og efterhånden som værket udviklede sig i dialog med publikum og gæstende kunstnere udfoldedes metaforiske sammenstillinger mellem resonans som lydligt fænomen og resonans som eksistensvilkår. Værket begav sig derfor også over i en form for social-dialog kunstperformance i en hverdaglig ramme.

Lydmateriale fra Marstal Havn blev gradvist omdannet til et raga-lignende lydunivers der voksede ud af akustikken i Det Røde Pakhus. Således endte udstillingen med at have produceret en lydindspilning indeholdende det akustiske fodtryk der var tilstede da Lydtrykket ophørte. Som sådan kan det ses som en abstrakt måde at fastfryse det konstituerende tidselement i enhver lydlig oplevelse. Et forsøg på at efterligne den skabende proces i grafisk tryk, der således ses som netop en fastfrysning af en komposition af delelementer, hvis aftryk forenes i et fælles udtryk.

Udstillingsperioden tog form af en række annoncerede indslag, synkroniseret og koordineret med den lokale færgerute. Undervandslyden af færgens ankomst til Marstal Havn dannede et crescendo i slutningen af indslagernes event-tid. Udstillingen var på denne måde designet som en proces der gradvist opsamlede det dokumentariske lydmateriale fra undervandslivet i Marstal Havn og indlejrede det i udstillingsrummet i Det Røde Pakhus via en række fortolkninger fra optrædende kunstnere og en akustisk behandling, der kan sammenlignes med en hviskeleg. Eventtiderne var omfavnet af en daglig åbningstid, hvor publikum kunne komme forbi og opleve udstillingen som den på det givne tidspunkt tog sig ud. Ydermere var en lyttestation placeret ved kajkanten af havnebassinet, der afspillede den direkte undervandslyd fra havnebassinet. Dette fungerede som en art lydskilt for udstillingen.

Programmet for udstillingen tog sig ud således

23. august

19.00 Fernisering

20.00 Fælles optræden gæstekunstnere og komponist (ankomst færge 20.10)

24. august

Udstilling åben 12-17

Solo-optrædelser: Kl. 08.20 (ankomst færge 08.30), 13.00 (ankomst færge 13.10), 17.40 (ankomst færge 17.50)

25. august

Udstilling åben 12-17

Solo optrædelse 15.20 (ankomst færge 15.30)

26. august

Udstilling åben 12-17

27. august

Udstilling åben 12-17

Hvisk #1 kl. 12

Hvisk #2 kl. 13

Hvisk #3 kl. 14

Hvisk #4 kl. 15

Hvisk #5 kl. 16

28. august

Udstilling åben 12-17

Hvisk #6 kl. 12

Hvis k#7 kl. 13

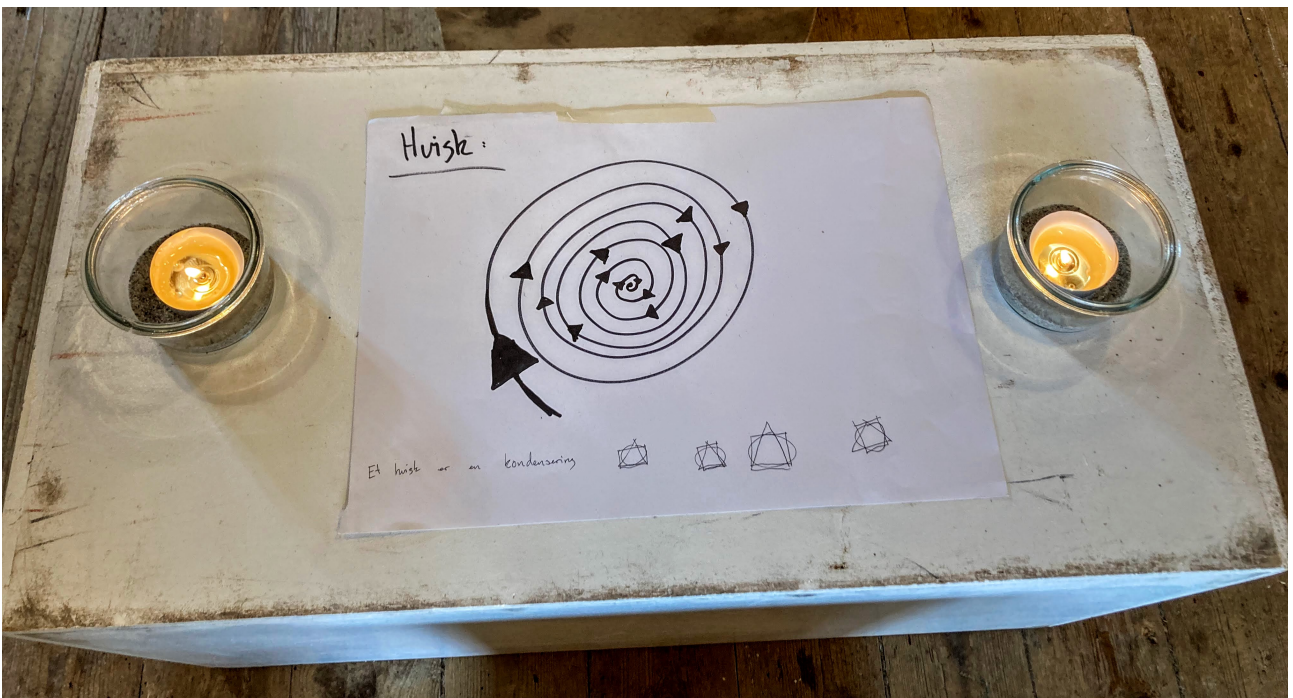
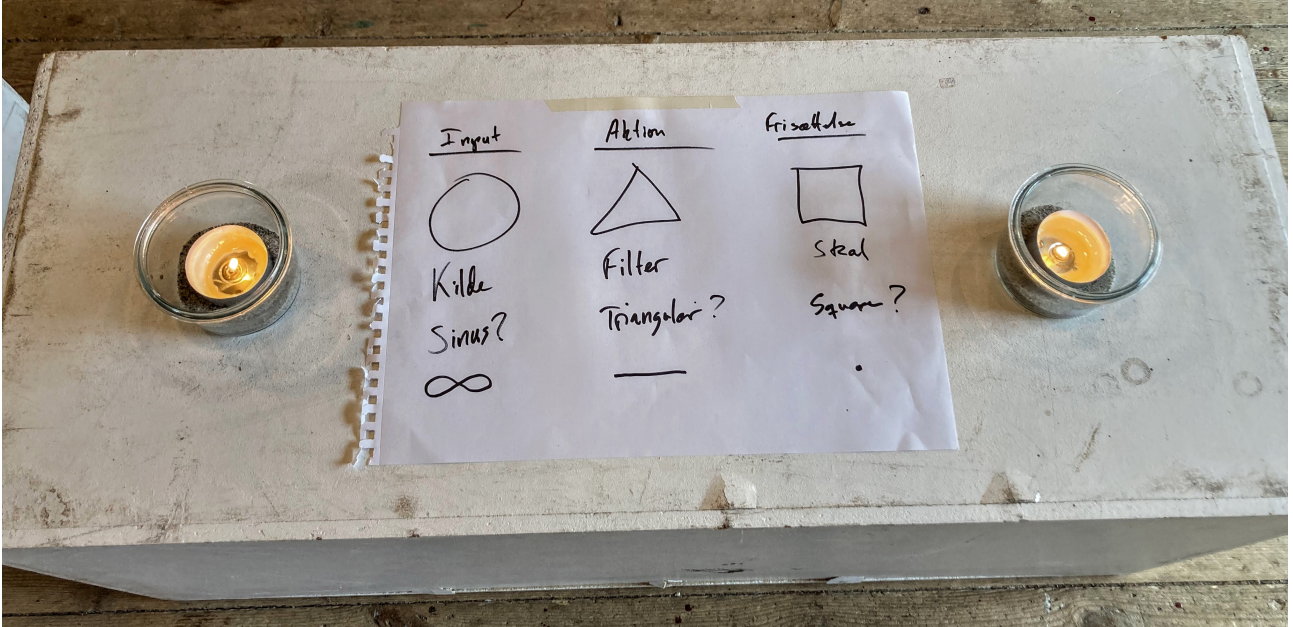
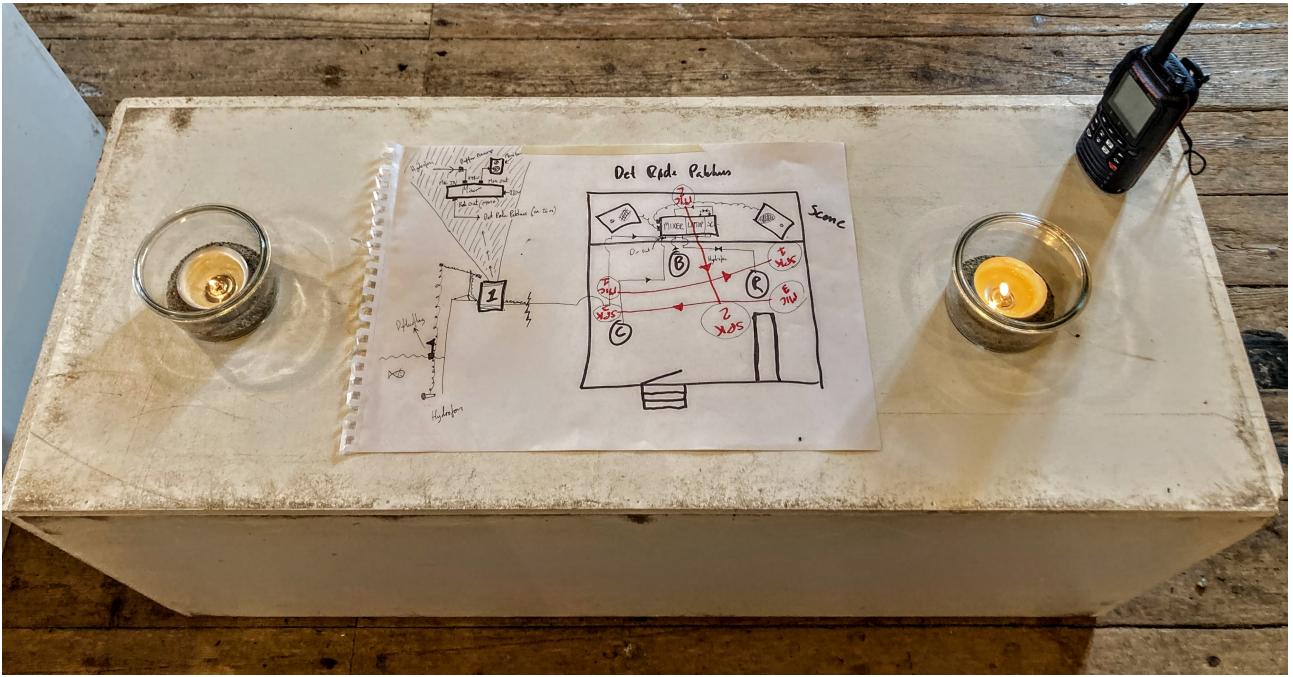
Hvisk #8 kl. 14

Hvisk #9 kl. 15

Hvisk #10 kl. 16

29. august

Udstilling åben 12-17

I en kunsthistorisk kontekst kan Lydtryk#1 bl.a. ses som en fusion og genfortolkning af to klassiske elektroakustiske værker:

Centralt i lydinstallationen i Det Røde Pakhus befinder sig en genfortolkning af komponisten Nicolas Collins' værk 'Pea Soup' (1974), der omdanner akustikken i et givet koncertrum til et instrument af selv-stabiliserende feedback. Collins har lavet en software-patch der reproducerer kernen i værkets oprindelige hardwareopsætning og gjort denne tilgængelig via sin hjemmeside. <https://www.nicolascollins.com/software.htm>

I Lydtryk#1 benyttes software og teknisk opsætning fra Pea Soup som en grundlæggende levendegørelse eller 'relationering' af akustikken i udstillingsrummet for at skabe en simultan forbindelse mellem den til enhver tid gældende aktivitet i rummet og ditto rummets akustik.

Den elektroakustiske komponist Alvin Luciers måske mest berømte værk hedder 'I'm sitting in a Room' (1969). Her re-sampler han en oplæst tekst i det samme indspilningsrum gentagende gange så rummets akustik til sidst har nærmest absorberet den oprindelige tekst og akustikken fra rummets dominante frekvenser står tilbage. Sitting in A Room har bl.a. været genfortolket af den danske komponist Jacob Kirkegaard i en minimalistisk version, hvor ambience fra det pågældende rum har været lydkilde, hhv. efterladte bygninger i Tjernobyl og koncertrummet for en given opførelse. Samme fremgangsmåde fortolkes i Lydtryk#1 som en sekvens af 'hviske-sessions' der foregik under udstillingsperioden og havde til formål at lave et akustisk 10 dobbelt destillat af den fortolkede lyd af undervandslivet i Marstal Havn.

For mere info

<https://reanimationresearch.org/lydtryk1>

Ærøske lydtryk er støttet via et arbejdslegat fra Dansk Komponistforening/KODA

